

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

ЗВІТ

з основ сучасної електроніки
Тема: «Дослідження ВАХ транзисторів»

Виконав
студент 5-б групи
другого курсу
Фізичного факультету
спеціальності «Фізика»
Гречиха О.С.

КИЇВ – 2021

УДК 001.002 (008.21)

ББК 73Ц

I-72

Укладач: Гречиха О.С.

I-72 Звіт. Дослідження ВАХ транзисторів. / укл. О.С. Гречиха.– К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2021. – 12 с. (Укр. мов.)

Наведено загальний звіт виконання роботи з моделювання електронних схем у програмі Electronic WorkBench 5.12.

УДК 001.008 (002.21)

ББК 73Ц

© Київський Національний
Університет імені Тараса Шевченка,
2021

Зміст

Вступна частина.....	4
1. Об'єкт дослідження.....	4
2. Мета.....	4
3. Метод вимірювання.....	4
Теоретична частина.....	5
Практична частина.....	5
1. Біполярний транзистор.....	5
2. Польовий транзистор.....	9
Висновок.....	11
Список використаних джерел.....	12

Вступна частина

Об'єкт дослідження: вольт-амперні характеристики *транзисторів* – керованих нелінійних елементів, на основі яких можна створювати підсилювачі електричних сигналів.

Мета роботи: дослідити вихідні характеристики транзисторів різних типів.

Метод вимірювання: 1) одержання зображення ВАХ транзисторів на екрані двоканального осцилографа, що працює в режимі характериографа, 2) побудова сімейства ВАХ шляхом вимірювання певної кількості значень сили струму I_k , що відповідають певним значенням напруги $U_{ке}$ (для певної сили струму бази I_b або напруги $U_{бе}$) для *біполярного* транзистора та певної кількості значень сили струму стоку I_c , що відповідають певним значенням напруги U_{ce} (для певних значень напруги між затвором і витоком $U_{зв}$) для *польового* транзистора, подання результатів вимірів у вигляді графіків.

Теоретична частина

Біполярний транзистор – це напівпровідниковий прилад з двома p - n -переходами, що взаємодіють між собою, та трьома виводами, підсилювальні властивості якого зумовлені явищами інжекції (введення) та екстракції (вилучення) неосновних носіїв заряду.

Вихідна вольт-амперна характеристика (ВАХ) біполярного транзистора – це залежність сили струму колектора I_K від напруги між колектором та емітером $U_{ке}$ при певному значенні струму бази $I_б$ (або напруги між базою та емітером $U_{бе}$) в схемі зі спільним емітером.

Польовий (уніполярний) транзистор – це напівпровідниковий прилад, підсилювальні властивості якого зумовлені струмом основних носіїв, що течуть по провідному каналу, провідність якого керується зовнішнім електричним полем.

Польовий транзистор з керувальним електродом – це польовий транзистор, керування струмом основних носіїв у якому здійснюється за допомогою p - n -переходу, зміщеного у зворотному напрямі.

Вихідна вольт-амперна характеристика (ВАХ) польового транзистора – це залежність сили струму стоку I_c від напруги між стоком та витком $U_{св}$ при певному значенні напруги між затвором та витком $U_{зв}$.

Практична частина

Усі параметри моделювання задані згідно з джерелом (2).

1) Біполярний транзистор

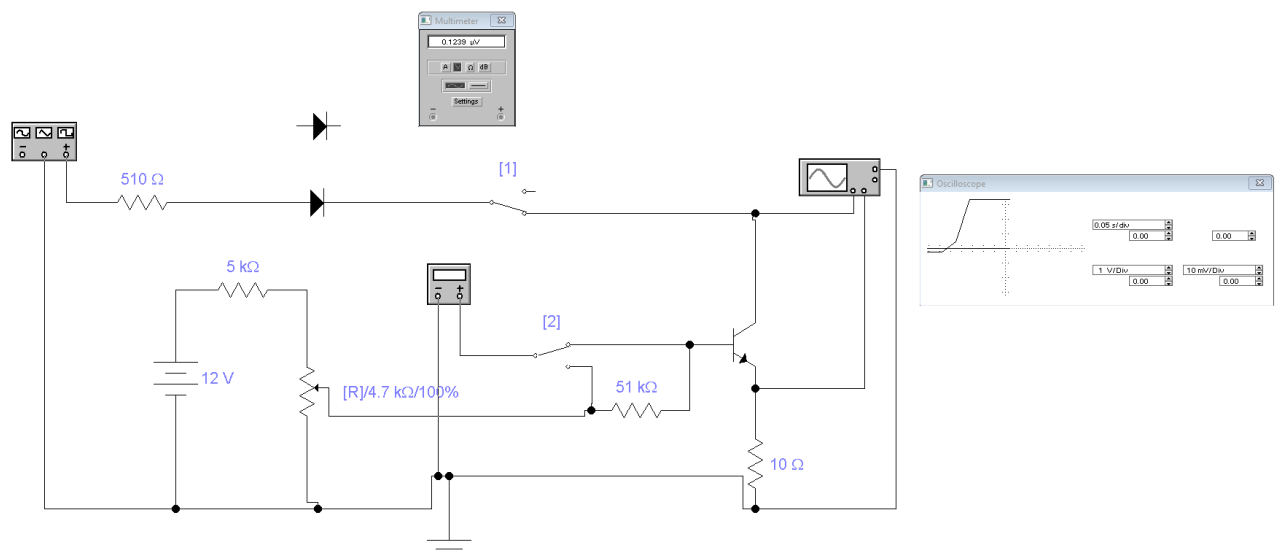

Рисунок 1.1. Схема для моделювання ВАХ транзисторів та осцилограма до неї
1.2) Реостат 200 Ом

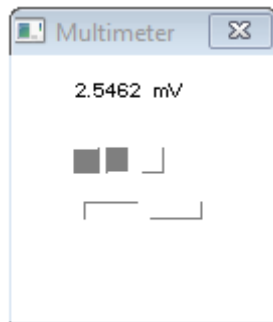
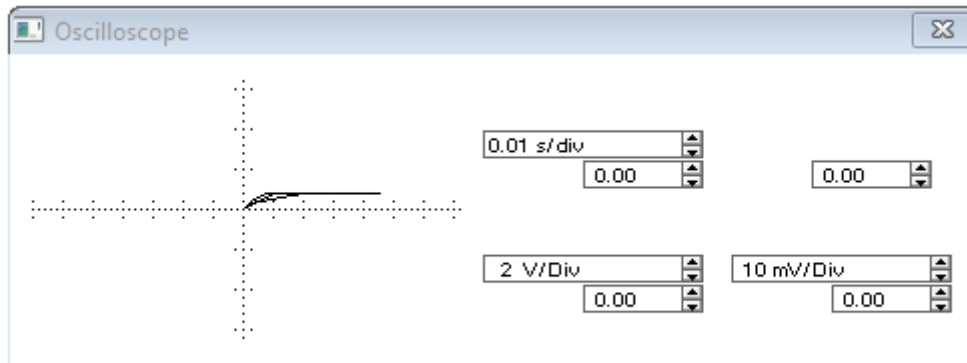

Рисунок 1.2. Напряга без додаткового опору

1.3) Реостат 800 Ом

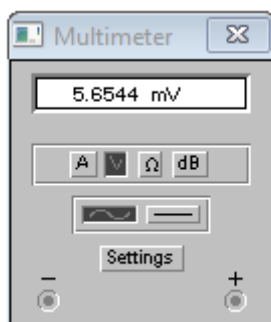

Рисунок 1.3. Напряга

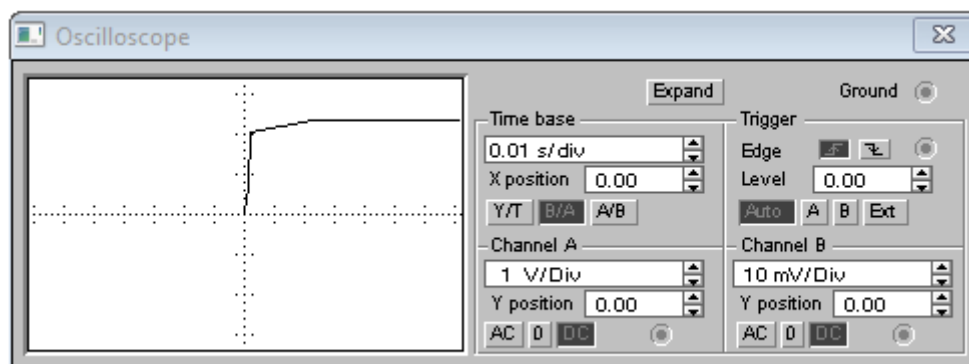

Рисунок 1.31. ВАХ транзистора з реостатом 800 Ом

1.4) Реостат 3000 Ом

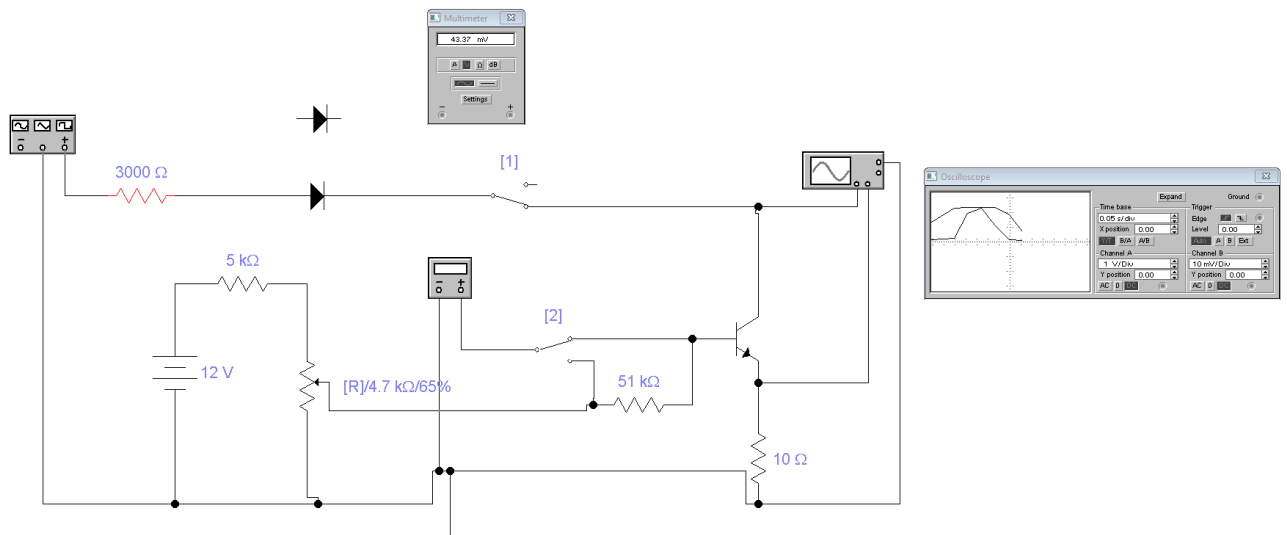

Рисунок 1.4. Реостат на 3000 Ом: схема та покази осцилографа

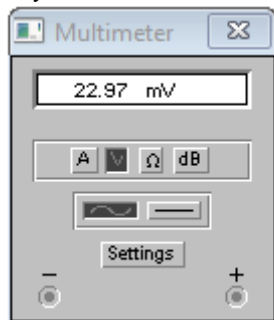

Рисунок 1.41. Напруга

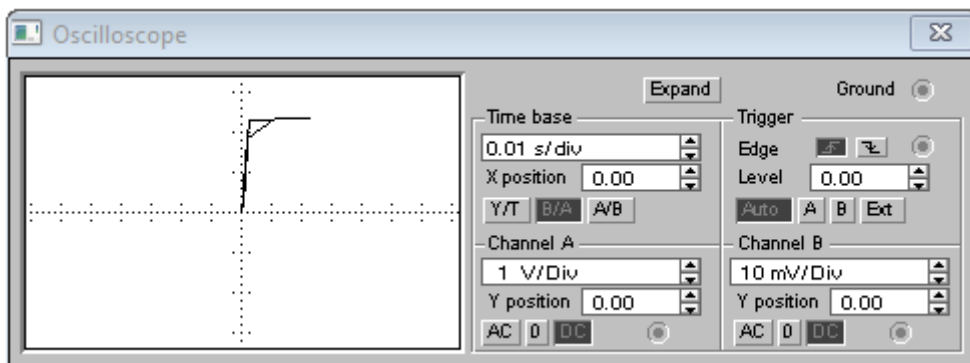

Рисунок 1.42. ВАХ транзистора з реостатом 3000 Ом

2) Полювий транзистор

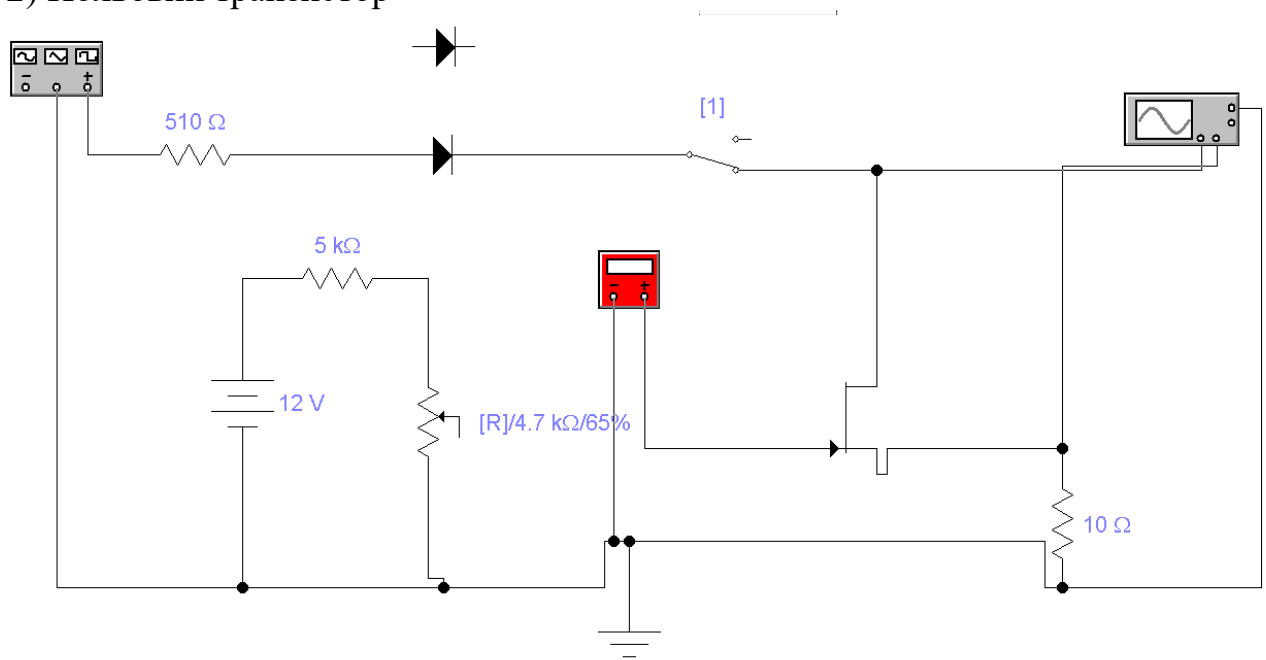

Рисунок 2. Робоча схема

2.1) Реостат 650 Ом

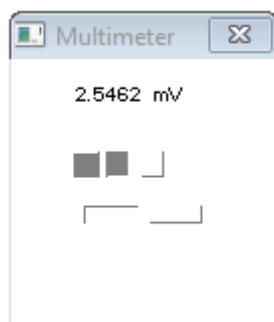

Рисунок 2.1. Показы вольтметра

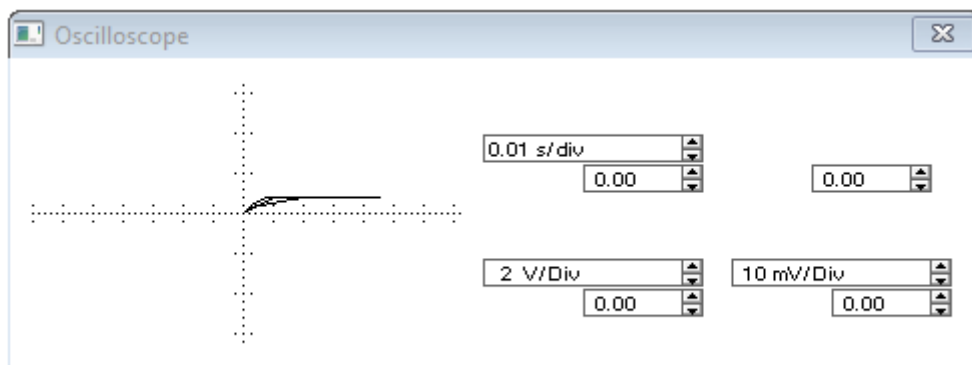

Рисунок 2.11. ВAX польового транзистора з реостатом 650 Ом

2.2) Реостат 2500 Ом

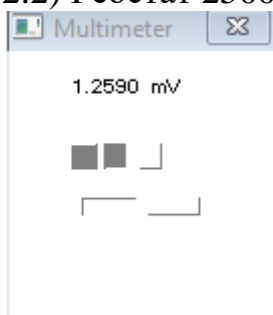

Рисунок 2.2. Вольтметр

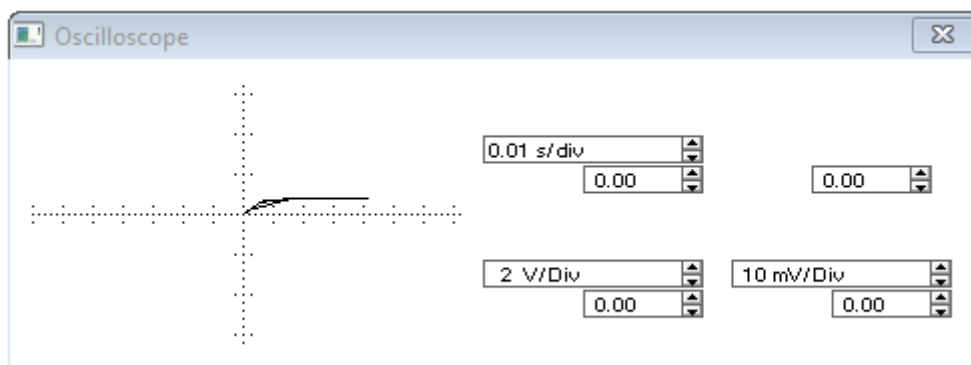

Рисунок 2.21. ВAX польового транзистора з реостатом 2500 Ом

2.3) Реостат 4100 Ом

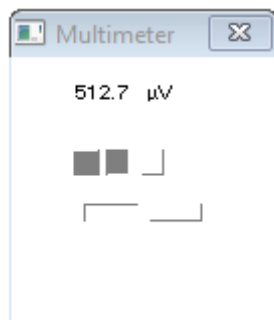

Рисунок 2.3. Покази вольтметра

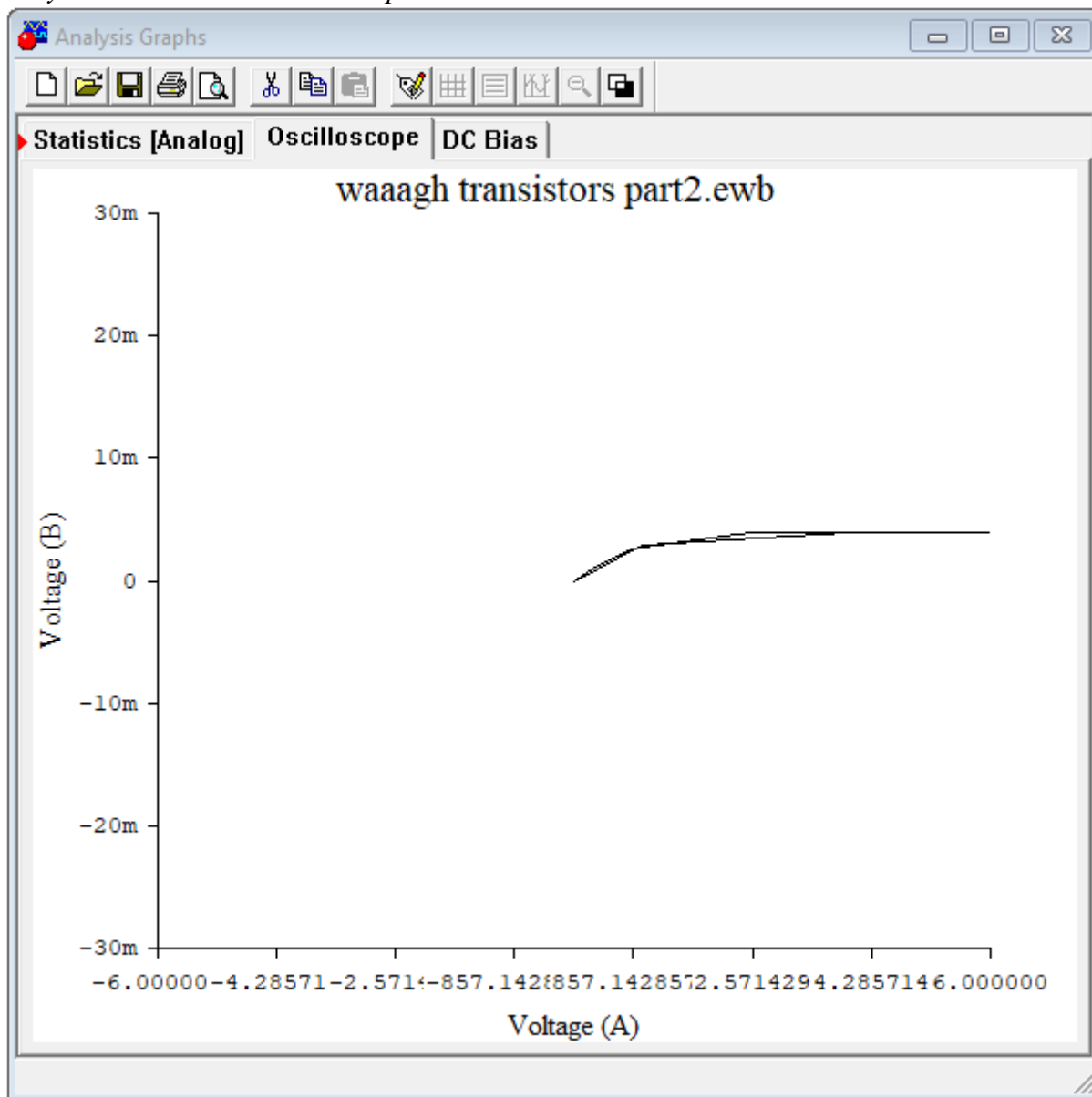

Рисунок 2.31. ВАХ полевого транзистора з реостатом 4100 Ом

Висновок

У ході роботи було проведено моделювання біполярного та польового транзисторів, змодельовано їх ВАХ та наглядно продемонстровано залежність напруги від опору реостату. З цією метою використовувався мультиметр в режимі ампер- та вольтметра.

Список використаних джерел

1) Ю.О. Мягченко, Ю.М. Дулич, А.В.Хачатрян

“Вивчення радіоелектронних схем методом комп’ютерного моделювання” :
Методичне видання. – К.: 2006.

2) Методичні вказівки до практикуму «Основи радіоелектроніки» для студентів
фізичного факультету / Упоряд. О.В.Слободянюк, Ю.О.Мягченко,
В.М.Кравченко.- К.: Поліграфічний центр «Принт лайн», 2007.- 120 с.